

Jaarverslaggeving 2017

Stichting Oogziekenhuis Rotterdam

INHOUDSOPGAVE

Pagina

5.1 Jaarrekening 2017

5.1.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2017	4
5.1.2	Geconsolideerde resultatenrekening over 2017	5
5.1.3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2017	6
5.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	7
5.1.5	Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2017	15
5.1.6	Mutatieoverzicht immateriële vaste activa	24
5.1.7	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	24
5.1.8	Mutatieoverzicht financiële vaste activa	25
5.1.9	Overzicht langlopende schulden ultimo 2017	26
5.1.10	Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening over 2017	27
5.1.11	Enkelvoudige balans per 31 december 2017	37
5.1.12	Enkelvoudige resultatenrekening over 2017	38
5.1.13	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling enkelvoudige jaarrekening	39
5.1.14	Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2017	40
5.1.15	Enkelvoudig mutatieoverzicht immateriële vaste activa	49
5.1.16	Enkelvoudig mutatieoverzicht materiële vaste activa	49
5.1.17	Enkelvoudig mutatieoverzicht financiële vaste activa	50
5.1.18	Overzicht langlopende schulden ultimo 2017 (enkelvoudig)	51
5.1.19	Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening over 2017	52
5.1.20	Vaststelling en goedkeuring	59

5.2 Overige gegevens

5.2.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	62
5.2.2	Nevenvestigingen	62
5.2.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	62

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

5.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2017
(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-17	31-dec-16
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	0	0
Materiële vaste activa	2	17.134.504	18.674.073
Financiële vaste activa	3	79.064	82.477
Totaal vaste activa		17.213.568	18.756.550
Vlottende activa			
Vorraden	4	392.833	415.161
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	2.593.179	2.123.380
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	6	0	0
Debiteuren en overige vorderingen	7	6.385.730	6.593.310
Effecten	8	0	0
Liquide middelen	9	7.729.038	6.571.475
Totaal vlottende activa		17.100.780	15.703.326
Totaal activa		34.314.348	34.459.876
PASSIVA			
Groepsvermogen			
Kapitaal	10	45	45
Bestemmingsreserves		542.567	576.886
Algemene en overige reserves		11.347.073	10.417.232
Totaal groepsvermogen		11.889.685	10.994.163
Voorzieningen	11	2.168.186	2.146.658
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	12	8.825.000	9.900.000
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	6	0	0
Overige kortlopende schulden	13	11.431.477	11.419.055
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		11.431.477	11.419.055
Totaal passiva		34.314.348	34.459.876

5.1.2 GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

	Ref.	2017 €	2016 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties	16	48.180.080	48.234.584
Subsidies	17	6.522.425	6.419.580
Overige bedrijfsopbrengsten	18	2.139.442	2.076.984
Som der bedrijfsopbrengsten		56.841.947	56.731.148
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	19	25.693.744	26.053.701
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	20	2.801.664	2.772.491
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	21	0	0
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	22	9.634.861	9.683.508
Overige bedrijfskosten	23	17.450.209	16.984.093
Som der bedrijfslasten		55.580.478	55.493.793
BEDRIJFSRESULTAAT		1.261.469	1.237.355
Financiële baten en lasten	24	-365.947	-398.387
Vennootschapsbelasting		0	-28.181
RESULTAAT BOEKJAAR		895.522	810.787
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		2017	2016
		€	€
Toevoeging/(onttrekking):			
Algemene reserves		929.841	841.245
Bestemmingsreserve wetenschappelijk onderzoek		-34.319	-30.458
		895.522	810.787

5.1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2017

	Ref.	2017		2016	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			1.261.469		1.237.355
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	20, 21	2.801.664		2.772.490	
- mutaties voorzieningen	11	21.528		-428.998	
- boekresultaten afstoting vaste activa	18	0		0	
			2.823.192		2.343.492
Veranderingen in werkkapitaal:					
- voorraden	4	22.328		-48.267	
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	-469.799		-1.598.239	
- vorderingen	7	207.580		2.782.951	
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot	6	0		628.521	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	13	-87.578		-1.608.810	
			-327.469		156.156
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			3.757.192		3.737.003
Ontvangen interest	24	0		11.430	
Betaalde interest	24	-365.947		-409.817	
Vennootschapsnelasting		0		-28.182	
Ontvangen dividenden	24	0		0	
			-365.947		-426.569
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			3.391.245		3.310.434
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings materiële vaste activa	2	-1.262.095		-2.267.313	
Desinvesteringen materiële vaste activa	2	0		0	
Investerings immateriële vaste activa	1	0		0	
Desinvesteringen immateriële vaste activa	1	0		0	
Verwervingen deelnemingen en/of samenwerkingsverbanden	3	0		0	
Vervreemdingen deelnemingen en/of samenwerkingsverbanden	3	0		0	
Uitgegeven leningen u/g	3	0		0	
Aflossing leningen u/g	3	0		96.172	
Investerings in overige financiële vaste activa	3	0		0	
Desinvesteringen overige financiële vaste activa	3	0		0	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-1.262.095		-2.171.141
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Nieuw opgenomen leningen	12	0		0	
Mutatie disagio leningen	3	3.413		3.413	
Aflossing langlopende schulden	12	-975.000		-1.175.000	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-971.587		-1.171.587
Mutatie geldmiddelen			1.157.563		-32.294
Stand geldmiddelen per 1 januari	9		6.571.475		6.603.769
Stand geldmiddelen per 31 december	9		7.729.038		6.571.475
Mutatie geldmiddelen			1.157.563		-32.294

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Stichting Het Oogziekenhuis is statutair (en feitelijk) gevestigd te Rotterdam, Schiedamse Vest 180. Aan het hoofd van deze Stichting staat de Raad van Bestuur. Geregistreerd onder KvK nummer 41125492.

De belangrijkste activiteit is het verrichten van medisch specialistische oogheelkundige zorg.

Stichting Het Oogziekenhuis Rotterdam is groepshoofd van concern Het Oogziekenhuis Rotterdam.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2017, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2017.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 655, Titel 9 BW2 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Deze veronderstelling is gebaseerd op: 1. met alle zorgverzekeraars zijn contractafspraken voor 2018; 2. de geprognosticeerde kasstroom voor 2018 is positief; 3. de kredietfaciliteit is gecontinueerd en ook afdoende. Op basis van interne analyse vastgesteld dat tot 18 maanden na balansdatum voldoende kredietfaciliteit is..

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2016 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2017 mogelijk te maken. Dit heeft niet geleid tot wijzigingen die materieel zijn voor het inzicht.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van zorginstelling Het Oogziekenhuis Rotterdam. In de geconsolideerde jaarrekening zijn tevens opgenomen de stichtingen en vennootschappen die tot het concern behoren. Dit betreft de volgende stichtingen en vennootschappen:

- Stichting Het Oogziekenhuis te Rotterdam
- Oogziekenhuis Focuskliniek BV te Rotterdam, kapitaalbelang 100%
- Oogzorgnetwerk BV te Rotterdam, kapitaalbelang 100%
- Rotterdams Oogheelkundig Instituut te Rotterdam, kapitaalbelang 100%
- Oogziekenhuis Research BV te Rotterdam, kapitaalbelang 100%

Op grond van artikel 7, lid 5 en 6, van de Regeling verslaggeving WTZi zijn de volgende stichtingen buiten de consolidatie gebleven:

- Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Oogziekenhuis Prof. Dr. H.J. Flieringa te Rotterdam
- Stichting Eye4kids te Rotterdam

Verbonden rechtspersonen

Alle groepsmaatschappijen, zoals opgenomen in de paragraaf consolidatie, evenals de deelnemingen toegelicht onder de toelichting op de financiële vaste activa worden aangemerkt als verbonden partij.

Transacties tussen groepsmaatschappijen worden in de consolidatie geëlimineerd.

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans, als een transactie met betrekking tot het actief of de verplichting niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen als een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van de stichting.

Immateriële en materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingstermijnen van immateriële en materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur van het vast actief.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Grond: 0%;
- Gebouwen: 2%;
- Verbouwingen: 5-10%;
- Medische inventaris: 20%;
- Overige Inventaris: 10-20%;
- Vervoermiddelen: 20%
- Automatisering: 10-33%

Groot onderhoud:

Voor de kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passiefzijde van de balans. De uitgaven voor groot onderhoud worden ten laste gebracht van deze voorziening.

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten verstrekte leningen die tot het einde van de looptijd zullen worden aangehouden. Deze vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze leningen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er bij de verstrekking van leningen sprake is van disagio of agio, wordt dit gedurende de looptijd ten gunste respectievelijk ten laste van het resultaat gebracht als onderdeel van de effectieve rente. Ook transactiekosten worden verwerkt in de eerste waardering en als onderdeel van de effectieve rente ten laste van het resultaat gebracht. Bijzondere waardeverminderingen worden in mindering gebracht op de geamortiseerde kostprijs en direct verantwoord in de winst-en-verliesrekening.

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het kopje Financiële Instrumenten. Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende post. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder de financiële baten en lasten.

Vaste activa - bijzondere waardeverminderingen

De Stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder waardeverminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Voorraden

Voorraden zijn gewaardeerd tegen kostprijs onder aftrek van een voorziening voor incurantheid, of tegen lagere opbrengstwaarde.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Verstrekte leningen en overige vorderingen

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderv verliezen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode.

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten wordt gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, zijnde de kostprijs van de reeds bestede verrichtingen, of tegen de opbrengstwaarde van de DBC / DBC-zorgproduct indien deze lager is. De productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's / DBC-zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht.

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. (Door toepassing van de effectieve rentemethode worden transactiekosten als onderdeel van de amortisatie in de winst- en verliesrekening verwerkt). De vervolgwaardering van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs (indien geen sprake van agio/disagio of transactiekosten dan geamortiseerde kostprijs gelijk aan nominale waarde). Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Op het moment van vaststelling van de jaarrekening zijn de onderhandelingen met de zorgverzekeraars over de overeenkomsten voor 2018 nagenoeg afgerond. Facturatie start direct in 2018 en anders worden zorgverzekeraars verzocht een voorschot te verlenen.

Gegeven de huidige toereikende kredietfaciliteiten is het risico op discontinuïteit als gevolg van liquiditeitstekorten is hiermee naar de mening van Het Oogziekenhuis Rotterdam voldoende afgedekt.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze te schatten is. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening toekomstige jubileumuitkeringen

Het personeel in vaste dienst bij de stichting heeft op basis van de geldende arbeidsvoorwaarden recht op een jubileumuitkering na respectievelijk 12½, 25 en 40 jaar dienstverband, alsmede bij einde dienstverband in verband met OBU of pensionering. Voor het aan verstreken dienstjaren toe te rekenen deel van deze rechten is een voorziening voor jubileumuitkeringen gevormd, rekening houdend met verwachte salarisontwikkelingen en verwachte gemiddelde uitstroom van personeel. Deze voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde op basis van een rekenrente van 4%.

Voorziening groot onderhoud

Een voorziening groot onderhoud wordt gevormd gebaseerd op een geactualiseerd onderhoudsplan opgesteld voor de komende 15 jaar voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties, e.d, rekening houdend met een indexering van 1%.

Voorziening persoonlijk budget levensfase (toerekening aan jaren)

De voorziening persoonlijk budget levensfase (PBL) betreft een voorziening uit hoofde van een CAO-verplichting in het kader van de overgangsregeling 45+. Het persoonlijk budget levensfase kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren PBL-uren, alsmede de verhoogde aanspraken op PLB uren die voortvloeien uit de overgangsregeling. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijfkans, leeftijd en resterende dienstjaren tot het bereiken van de 55-jarige leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 4%.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verlichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief. Een krediet afgesloten tegen een lagere rente dan de marktrente, wordt als schuld in de balans opgenomen waarbij waardering plaatsvindt zoals opgenomen onder Financiële instrumenten. Het verschil tussen het hogere ontvangen bedrag van het krediet en de boekwaarde bij eerste verwerking betreft het voordeel als gevolg van de lagere rente. Dit voordeel wordt verwerkt als overheidssubsidie.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

Stichting Oogziekenhuis Rotterdam heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Stichting Oogziekenhuis Rotterdam. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Stichting Oogziekenhuis Rotterdam betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfonds. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In maart 2018 bedroeg de actuele dekkingsgraad 99,8%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 124,8%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan in 2027 hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Stichting Oogziekenhuis Rotterdam heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting Oogziekenhuis Rotterdam heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Honoraria medisch specialisten

Ingevolge de invoering van integrale bekostiging per 1 januari 2015 behoren de honorariumvergoedingen voor medisch specialisten tot het opbrengstbegrip van de instelling. Baten uit hoofde van integrale bekostiging worden verantwoord wanneer gerealiseerd. De verdeling van de integrale bekostiging in opbrengsten voor het ziekenhuis en opbrengsten voor vrijgevestigde medisch specialisten vindt plaats op basis van gemaakte afspraken tussen het ziekenhuis en het medisch specialistisch bedrijf. Onder de kosten zijn samenhangend met deze post vergoedingen aan het medisch specialistisch bedrijf verantwoord.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen het aandeel van de stichting in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen danwel ontvangen dividenden van deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten.

5.1.4.4 Grondslagen van segmentering

In de jaarrekening wordt overeenkomstig de Richtlijn Zorginstellingen een segmentatie van de resultatenrekening gemaakt in de volgende segmenten:

- ziekenhuis activiteiten (verzekerde zorg)
- overige activiteiten

Bij de verdeling van de resultatenrekening per bedrijfssegment is aangesloten op de activiteiten van het bedrijfsproces. De verdeling van indirecte kosten over de te onderscheiden zorgsoorten geschiedt op basis van directe toerekening.

5.1.4.5 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Betalingen welke voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten.

5.1.4.6 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

5.1.4.7 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellings specifieke (sectorale) regels.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

Toelichting:

Stichting Het Oogziekenhuis Rotterdam bezit geen immateriële vaste activa.

2. Materiële vaste activa

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	12.911.177	14.182.451
Medische inventaris	2.462.604	2.638.403
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	1.760.723	1.853.219
Totaal materiële vaste activa	<u>17.134.504</u>	<u>18.674.073</u>
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	18.674.073	19.179.250
Bij: investeringen	1.262.095	2.267.314
Af: afschrijvingen	2.801.664	2.772.491
Boekwaarde per 31 december	<u>17.134.504</u>	<u>18.674.073</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.16.

Het Oogziekenhuis Rotterdam heeft over alle vaste activa het economisch eigendom.

Het bestuur is van mening dat er geen aanleiding is voor een bijzondere waardevermindering van het huidige onroerend goed en de overige materiële vast activa. Dit standpunt is gebaseerd op de positieve liquiditeitspositie en tijdigere facturatie zorgverzekeraars. Er is geen leegstand.

De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 5.1.18.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Overige deelnemingen	26.000	26.000
Overige vorderingen	53.064	56.477
Totaal financiële vaste activa	79.064	82.477

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	2017	2016
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	82.477	182.062
Aflossing leningen	0	-25.000
(Terugname) waardeverminderingen	0	-71.172
Amortisatie (dis)agio	-3.413	-3.413
Boekwaarde per 31 december	79.064	82.477

Toelichting:

De overige deelnemingen betreft de participatie in het eigen vermogen van MediRisk B.V. Deze participatie omvat 26 aandelen van € 1.000. Uit voorzichtigheidsoverwegingen wordt het agio niet gewaardeerd. Het agio bedraagt per 31 december 2017 € 80.863 (31

Onder de overige vorderingen is een bedrag van € 66.544 opgenomen aan disagio, betaald bij langlopende lening NWB € 6,5 miljoen. Dit bedrag zal in 20 jaar, gelijk aan de looptijd van de lening, vrijvallen. Het saldo per 31 december 2017 bedraagt € 53.064.

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.17.

Van de vorderingen op de financiële vaste activa heeft een totaalbedrag van € 3.413 een looptijd korter dan 1 jaar.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
				€	€
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
Oogziekenhuis Focuskliniek BV te Rotterdam	Oogkliniek voor niet verzekerde zorg	18.000	100%	480.488	138.186
Oogzorgnetwerk BV te Rotterdam	Samenwerkingsverband oogheekunde	18.000	100%	455.597	74.472
Rotterdams Oogheelkundig Instituut BV te Rotterdam	Wetenschappelijk onderzoek op het gebied van de oogheekunde	18.000	100%	40.489	22.737
Oogziekenhuis Research BV te Rotterdam	Contractresearch op gebied van de oogheekunde	18.000	100%	0	-90.047
Totaal deelnemingen		72.000		976.574	145.348

Toelichting:

Voor de negatieve deelnemingswaarde van de Oogziekenhuis Research BV is in de enkelvoudige jaarrekening een voorziening gevormd van € 34.389.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

4. Voorraden

<i>De specificatie is als volgt:</i>	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Medische middelen	357.248	375.340
Overige voorraden	35.585	39.821
Totaal voorraden	<u>392.833</u>	<u>415.161</u>

Toelichting:

Op de voorraden is een voorziening voor incurantheid in aftrek gebracht van € 0 (vorig jaar € 0).

Op de voorraden is pandrecht gevestigd als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 5.1.18.

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten (DBBC's en overige trajecten)

<i>De specificatie is als volgt:</i>	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten vrij segment	5.372.625	5.265.826
Af: ontvangen voorschotten	2.779.446	3.142.446
Totaal onderhanden werk	<u>2.593.179</u>	<u>2.123.380</u>

De specificatie per categorie DBC's / DBC-zorgproducten is als volgt weer te geven:

Stroom DBC's / DBC-zorgproducten	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per 31-dec-17
	€	€	€
Zilveren Kruis	1.540.101	1.050.000	490.101
CZ	1.063.740	866.132	197.608
DSW	584.621	0	584.621
Menzis	346.929	232.000	114.929
Multizorg	321.465	0	321.465
Passanten	205.455	0	205.455
VGZ	1.310.314	631.314	679.000
Totaal (onderhanden werk)	<u>5.372.625</u>	<u>2.779.446</u>	<u>2.593.179</u>

Toelichting:

Het onderhanden werk is inclusief honorarium.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

6. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot AWBZ / WLZ

Toelichting:

Betreft de definitieve afwikkeling van het FB budget in 2015. Er zijn geen vorderingen en schulden meer.

7. *Debiteuren en overige vorderingen*

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	4.285.515	3.448.981
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	0	341.174
Transitieregeling kapitaalslasten	1.052.292	1.224.000
Beschikbaarheidsbijdrage medische specialisten	-4.190	208.542
Belastingen en premies sociale verzekeringen	24.976	12.952
Vorderingen terzake pensioenen	20.080	0
Waarborgsommen	40.454	50.975
Nog te ontvangen subsidies	131.817	0
Vooruitbetaalde bedragen	389.068	588.385
Nog te ontvangen bedragen	445.718	718.301
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<u>6.385.730</u>	<u>6.593.310</u>

Toelichting:

De voorziening die in aftrek op de vorderingen is gebracht, bedraagt € 188.603 (2016: € 220.146).

De nog te factureren positie is negatief per 31 december 2017 vanwege terugbetalingen contractoverschrijdingen.

De overige vorderingen benaderen de reële waarde en hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

Op de vorderingen is pandrecht verstrekt als zekerheid voor de lening en kredietfaciliteit bij de ABN-AMRO Bank N.V.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

8. Effecten

Toelichting:

Stichting Het Oogziekenhuis Rotterdam bezit geen effecten.

9. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Bankrekeningen	7.724.666	6.569.506
Kassen	4.219	1.816
Deposito's	153	153
Totaal liquide middelen	<u>7.729.038</u>	<u>6.571.475</u>

Toelichting:

De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

Bij de ABN-AMRO bank is een kredietfaciliteit afgesloten van € 5 miljoen. De rente bedraagt de 1 maands EURIBOR plus 1,2%.

Deze faciliteit is verstrekt aan het gehele Oogziekenhuis-concern. Tussen de verschillende rekening-courant en spaarrekeningen binnen het concern is saldocompensatie van toepassing.

Als zekerheden zijn verstrekt:

- pandrecht bedrijfsinventaris;
- pandrecht vorderingen;
- pandrecht op de goederen;
- pandrecht op vorderingen uit hoofde van regres en subrogatie in het kader van hoofdelijkheid.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

10. Groepsvermogen

Het groepsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Kapitaal	45	45
Bestemmingsreserves	542.567	576.886
Algemene reserves	11.347.073	10.417.232
Totaal groepsvermogen	<u>11.889.685</u>	<u>10.994.163</u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	45	0	0	45
Totaal kapitaal	<u>45</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>45</u>

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Wetenschappelijk onderzoek	576.886	-34.319	0	542.567
Totaal bestemmingsreserves	<u>576.886</u>	<u>-34.319</u>	<u>0</u>	<u>542.567</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Algemene reserves	10.417.232	929.841	0	11.347.073
Totaal algemene en overige reserves	<u>10.417.232</u>	<u>929.841</u>	<u>0</u>	<u>11.347.073</u>

Toelichting:

Het geconsolideerd eigen vermogen en het resultaat 2017 zijn gelijk aan het enkelvoudige eigen vermogen en resultaat 2017.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

11. Voorzieningen

Het verloop is als volgt weer te geven:	Saldo per 0	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 0
	€	€	€	€	€
Voorziening aanspraken jubilea	139.349	42.627	58.567	0	123.409
Voorziening groot onderhoud	870.865	421.167	304.975	0	987.057
Voorziening langdurig arbeidsongeschikt	390.926	198.942	176.964	0	412.904
Voorziening aanspraken PLB	745.518	0	0	100.702	644.816
Totaal voorzieningen	<u>2.146.658</u>	<u>662.736</u>	<u>540.506</u>	<u>100.702</u>	<u>2.168.186</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	0
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	888.805
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	1.279.381
hiervan > 5 jaar	483.181

Toelichting per categorie voorziening:

Bij de voorziening langdurig arbeidsongeschikt is rekening gehouden met eventuele transitievergoedingen.

De voorziening groot onderhoud wordt gevormd op basis van het lange termijn huisvestingsplan.

12. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Schulden aan banken	8.825.000	9.900.000
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>8.825.000</u>	<u>9.900.000</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2017	2016
	€	€
Stand per 1 januari	10.875.000	12.050.000
Bij: nieuwe leningen	0	0
Af: aflossingen	975.000	1.175.000
Stand per 31 december	<u>9.900.000</u>	<u>10.875.000</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	1.075.000	975.000
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>8.825.000</u>	<u>9.900.000</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	1.075.000	975.000
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	8.825.000	9.900.000
hiervan > 5 jaar	4.525.000	5.600.000

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting:

De leningen bij de Nederlandse Waterschapsbank N.V. bedragen per 31 december 2017 €7.800.000. De leningen staan onder garantie van Stichting Waarborgfonds Zorgsector.

De lening bij de ABN-AMRO Bank N.V. bedraagt per 31 december 2017 € 2.100.000.

De verstrekte zekerheden luiden als volgt:

- hypothecaire zekerheid op bedrijfsgebouwen en -terreinen;
- pandrecht bedrijfsinventaris;
- pandrecht vorderingen;
- pandrecht op de goederen;
- pandrecht op vorderingen uit hoofde van regres en subrogatie in het kader van hoofdelijkheid.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

13. Overige kortlopende schulden

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Crediteuren	1.763.181	2.831.091
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	1.075.000	975.000
Honorarium vrijevestigde medisch specialisten	1.962.823	1.697.390
Onderhanden werk projecten	954.727	676.903
Belastingen en premies sociale verzekeringen	33.582	22.477
Schulden terzake pensioenen	0	90.851
Nog te betalen salarissen	102.299	86.296
Vakantiegeld	827.244	816.418
Vakantiedagen en Persoonlijk Levensfase Budget	2.443.645	2.344.865
Nog te besteden subsidies	7.121	31.254
Overige schulden	2.261.855	1.846.510
Totaal overige kortlopende schulden	<u>11.431.477</u>	<u>11.419.055</u>

Toelichting:

De kredietfaciliteit in rekening-courant bij Bank N.V. bedraagt per 31 december 2017 EUR 5 miljoen (2016: EUR 5 miljoen). De rente bedraagt de 1 maands EURIBOR plus 1,2%.

Deze faciliteit is verstrekt aan het gehele Oogziekenhuis-concern. Tussen de verschillende rekening-courant en spaarrekeningen binnen het concern is saldocompensatie van toepassing.

Als zekerheden zijn verstrekt:

- pandrecht bedrijfsinventaris;
- pandrecht vorderingen;
- pandrecht op de goederen;
- pandrecht op vorderingen uit hoofde van regres en subrogratie in het kader van hoofdelijkheid.

14. Financiële instrumenten

Deze toelichting betreft een voorbeeld en dient nog instellingsspecifiek gemaakt te worden.

Algemeen

De instelling maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

De instelling handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor circa 75% geconcentreerd bij drie grote verzekeraars. Het maximale bedrag aan kredietrisico bedraagt EUR 189,000. Voor de kredietrisico's inzake de vorderingen op deelnemingen en de overige vorderingen wordt verwezen naar de debiteuren en overige vorderingen.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

15. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Toelichting:

Huurverplichtingen

Het jaarlijks bedrag van met derden aangegane huurverplichtingen van onroerende zaken bedraagt voor het komende jaar € 585.296. Het betreft een contract met onbeperkte looptijd, opzegbaar met inachtneming van een opzegtermijn van 2 jaar. De huur wordt jaarlijks met 2% geïndexeerd.

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren en zorgverzekeraars op de gedeclareerde zorgprestaties kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn vooralsnog onzeker en daarom zijn er hiervoor geen verplichtingen opgenomen in de balans.

Overige verplichting

De voorraadwaarde bij Hospital Logistics, ingekocht voor het Oogziekenhuis bedraagt per 31 december 2017 € 199.248 (31 december 2017 € 253.000). Stichting Het Oogziekenhuis Rotterdam heeft een afnameverplichting.

Met een leverancier is een verplichting aangegaan voor de aanschaf van medische apparatuur groot € 189.365 per 31 december 2017

Afgegeven garanties

Afgegeven garanties bedragen € 59.000.

Aansprakelijkheid bij een fiscale eenheid

Het Oogziekenhuis Rotterdam vormt een fiscale eenheid voor de BTW. Op grond van de standaardvoorwaarden zijn de vennootschap en de met haar gevoegde dochteronderneming ieder hoofdelijk aansprakelijk voor ter zake door de combinatie verschuldigde belasting.

Mogelijke rechten of verplichtingen in het kader van de niet in de balans opgenomen regelingen

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Voor 2017 is het mbi-omzetplafond door de NZa vastgesteld op EUR 21.649,7 miljoen (prijsniveau 2016).

Bij het opstellen van de jaarrekening 2017 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2017. Stichting Oogziekenhuis Rotterdam is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2017.

5.1.6 MUTATIEOVERZICHT IMMATERIELE VASTE ACTIVA

Stichting Het Oogziekenhuis Rotterdam bezit geen immateriële vaste activa

5.1.7 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen €	Medische inventaris €	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting €	Totaal €
Stand per 1 januari 2017				
- aanschafwaarde	26.915.837	5.322.443	4.999.250	37.237.530
- cumulatieve afschrijvingen	12.733.386	2.684.040	3.146.031	18.563.457
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>14.182.451</u>	<u>2.638.403</u>	<u>1.853.219</u>	<u>18.674.073</u>
Mutaties in het boekjaar				
- investeringen	-86.911	854.065	494.941	1.262.095
- afschrijvingen	1.184.363	1.029.864	587.437	2.801.664
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-1.271.274</u>	<u>-175.799</u>	<u>-92.496</u>	<u>-1.539.569</u>
Stand per 31 december 2017				
- aanschafwaarde	26.828.926	6.176.508	5.494.191	38.499.625
- cumulatieve afschrijvingen	13.917.749	3.713.904	3.733.468	21.365.121
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>12.911.177</u>	<u>2.462.604</u>	<u>1.760.723</u>	<u>17.134.504</u>
	0-10%	20,0%	10-33%	

5.1.8 MUTATIEOVERZICHT FINANCIELE VASTE ACTIVA

	<u>Overige deelnemingen</u>	<u>Overige vorderingen</u>	<u>Totaal financiële vaste activa</u>
	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2017	26.000	56.477	82.477
Aflossing leningen	0	0	0
(Terugname) waardeverminderingen	0	0	0
Amortisatie (dis)agio	0	-3.413	-3.413
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>26.000</u>	<u>53.064</u>	<u>79.064</u>

5.1.9 Overzicht langlopende schulden ultimo 2017

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Werk- lijke- rente	Restschuld 31 december 2016	Nieuwe leningen in 2017	Aflossing in 2017	Restschuld 31 december 2017	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2017	Afloss- sings- wijze	Aflossing 2018	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
NWB	8-11-2004	4.000.000	20	onderhands	4,40%	2.900.000	-	300.000	2.600.000	600.000	7	Aflossings vrij tot juli 2014, daarna lineair	400.000	Wfz
NWB	12-7-2013	6.500.000	20	onderhands	2,785%	5.525.000	-	325.000	5.200.000	3.575.000	16	Aflossings vrij tot juli 2014, daarna lineair	325.000	Wfz
ABN AMRO	1-10-2013	3.500.000	10	onderhands	3,35%	2.450.000	-	350.000	2.100.000	350.000	6	Aflossings vrij tot 1 januari 2014, daarna lineair	350.000	hypotheekrecht en pandrecht
Totaal						10.875.000		975.000	9.900.000	4.525.000			1.075.000	

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

5.1.10.1 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

SEGMENT 1 Ziekenhuis

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties	43.547.388	43.614.415
Subsidies	4.460.072	4.697.920
Overige bedrijfsopbrengsten	1.732.738	1.971.612
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>49.740.198</u>	<u>50.283.947</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	20.202.186	21.092.380
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	2.659.427	2.623.932
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	0	0
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	9.212.041	9.220.339
Overige bedrijfskosten	16.755.045	16.784.274
Som der bedrijfslasten	<u>48.828.699</u>	<u>49.720.925</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	911.499	563.022
Financiële baten en lasten	-366.041	-394.988
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>545.458</u></u>	<u><u>168.034</u></u>
RESULTAATBESTEMMING		
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):		
Algemene reserves	579.777	198.492
Bestemmingsreserve wetenschappelijk onderzoek	-34.319	-30.458
	<u><u>545.458</u></u>	<u><u>168.034</u></u>

5.1.10.1 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

SEGMENT 2 Overige activiteiten

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties	4.632.692	4.620.169
Subsidies	2.062.353	1.721.660
Overige bedrijfsopbrengsten	523.929	105.372
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>7.218.974</u>	<u>6.447.201</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	5.608.783	4.961.321
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	142.237	148.559
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	0	0
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	422.820	463.169
Overige bedrijfskosten	695.164	199.819
Som der bedrijfslasten	<u>6.869.004</u>	<u>5.772.868</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	349.970	674.333
Financiële baten en lasten	94	-3.399
Vennootschapsbelasting	0	-28.181
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>350.064</u></u>	<u><u>642.753</u></u>
RESULTAATBESTEMMING		
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):		
Algemene reserves	350.064	642.753
Bestemmingsreserve wetenschappelijk onderzoek	0	0
	<u>350.064</u>	<u>642.753</u>

5.1.10.2 AANSLUITING TOTAAL RESULTAAT MET RESULTAAT SEGMENTEN

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Resultaat volgens gesegmenteerde resultatenrekeningen:		
SEGMENT 1 Ziekenhuis	545.458	168.034
SEGMENT 2 Overige activiteiten	350.064	642.753
	<u>895.522</u>	<u>810.787</u>
Resultaat volgens geconsolideerde resultatenrekening	<u>895.522</u>	<u>810.787</u>

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

BATEN

16. Opbrengsten zorgprestaties

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	43.490.248	43.520.371
Opbrengsten Ministerie van Veiligheid en Justitie (forensische zorg; exclusief subsidies)	0	0
Beschikbaarheidsbijdragen Zorg (exclusief Opleidingen)	0	0
Overige zorgprestaties	4.689.832	4.714.213
Totaal	<u>48.180.080</u>	<u>48.234.584</u>

Toelichting:

De opbrengsten zorgverzekeringswet zijn inclusief de honorariumopbrengst medisch specialisten.

17. Subsidies

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	473.662	537.542
Overige Rijkssubsidies	946.000	946.000
Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen	3.430.754	3.139.403
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	1.672.009	1.796.635
Totaal	<u>6.522.425</u>	<u>6.419.580</u>

Toelichting:

Onder Overige Rijkssubsidies is de subsidie voor het Experiment TopZorg opgenomen. Dit betreft een voor vier jaar toegekende subsidie voor het financieren en aantoonbaar maken van topreferente functie van Het Oogziekenhuis Rotterdam. De subsidie eindigt per 1 augustus 2018.

18. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Doorberekende personeelskosten	877.996	782.725
Huur	323.919	392.843
Doorberekende materiële kosten	109.269	37.825
Giften	26615	12.190
Vergoeding contributie	519.368	562.340
Opbrengst onderzoek bedrijven	176.664	196.800
Overige bedrijfsopbrengsten	105.611	92.261
Totaal	<u>2.139.442</u>	<u>2.076.984</u>

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

19. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Lonen en salarissen	18.150.566	18.277.574
Sociale lasten	3.102.845	3.127.836
Pensioenpremies	1.541.848	1.575.048
Andere personeelskosten:		
Werving en Selectie	49.782	7.660
Scholing en Vorming	521.795	425.444
Dienstkleding	148.176	144.692
Kosten Geneeskundig onderzoek	79.650	66.138
Reiskostenvergoeding woon-werk	249.543	264.880
Vergoedingen aan personeel	77.576	70.559
Reservering verlofuren en Persoonlijk Levensfase Budget	97.686	235.010
Overige personeelskosten	85.619	262.883
Subtotaal	<u>24.105.085</u>	<u>24.457.724</u>
Personeel niet in loondienst	1.588.659	1.595.977
Totaal personeelskosten	<u><u>25.693.744</u></u>	<u><u>26.053.701</u></u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Ziekenhuis	347	353
Overige activiteiten	76	82
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>423</u>	<u>435</u>
Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	0	0

20. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	2.801.664	2.772.491
Totaal afschrijvingen	<u><u>2.801.664</u></u>	<u><u>2.772.491</u></u>

21. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Toelichting:

Er zijn geen bijzondere waarderverminderingen.

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

22. Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Honorarium medische specialisten	9.634.861	9.683.508
Totaal	<u>9.634.861</u>	<u>9.683.508</u>

23. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	1.105.790	1.191.124
Algemene kosten	3.662.259	2.603.771
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	11.087.378	11.726.053
Onderhoud en energiekosten:		
- Onderhoud	97.036	-43.729
- Energiekosten gas	33.209	32.127
- Energiekosten stroom	362.051	385.448
- Energie transport en overig	<u>187.334</u>	<u>174.699</u>
Subtotaal	679.630	548.545
Huur en leasing	583.094	792.089
Dotaties en vrijval voorzieningen	319.253	98.221
Incidentele baten minus lasten	12.805	24.290
Totaal overige bedrijfskosten	<u>17.450.209</u>	<u>16.984.093</u>

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

24. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Rentebaten	0	11.430
Ontvangen dividenden	0	0
Resultaat deelnemingen	0	0
Waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten	0	0
Overige opbrengsten financiële vaste activa en effecten	0	0
Subtotaal financiële baten	<u>0</u>	<u>11.430</u>
Rentelasten	-365.947	-409.817
Resultaat deelnemingen	0	0
Waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten	0	0
Overige financiële lasten	0	0
Subtotaal financiële lasten	<u>-365.947</u>	<u>-409.817</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>-365.947</u></u>	<u><u>-398.387</u></u>

25. Bijzondere posten in het resultaat

Toelichting:

Er zijn geen bijzondere posten.

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

27. Honoraria accountant

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
De honoraria van de accountant over 2017 zijn als volgt:		
1 Onderzoek van de jaarrekening	78.511	76.935
2 Andere controleopdrachten	6.231	4.235
3 Adviesdiensten op fiscaal terrein	3.128	1.546
4 Andere niet-controlediensten	7.438	7.438
Totaal honoraria accountant	<u>95.308</u>	<u>90.154</u>

28. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichhouders die in het kader van de WNT verantwoord worden, is opgenomen onder punt 29.

29. WNT-VERANTWOORDING 2017 STICHTING OOGZIEKENHUIS ROTTERDAM

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting Oogziekenhuis Rotterdam.

De Raad van Toezicht heeft, met in achtneming van de Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg en jeugdhulp, Stichting Oogziekenhuis Rotterdam voor 2017, op basis van een totaalscore van 12 punten, ingedeeld in klasse V. Het bij deze klasse behorende bezoldigingsmaximum voor 2017 bedraagt € 181.000.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking³ en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

bedragen x € 1	N.H. Klay	dr. M.H.B. Heres
Functiegegevens	Voorzitter RvB	Lid RvB
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 1/10
Deeltijdfactor in fte ⁶	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen ⁹	169.875	119.555
Beloningen betaalbaar op termijn ⁹	11.124	8.317
<i>Subtotaal</i>	180.999	127.872
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	181.000	135.378
-/- Onverschuldigd betaald bedrag ¹¹	-	-
Totale bezoldiging	180.999	127.872
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016¹²		
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/7 - 31/12	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor 2016 in fte	1,0	1,0
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	84.229	187.339
Beloningen betaalbaar op termijn	6.007	10.892
Totale bezoldiging 2016	90.236	198.231

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	Drs. S.J. van der Goot	Mr. I. Dezentje Hamming- Bluemink	Drs. C.H. Baar-Poort
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31-12
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 10.744	€ 7.438	€ 7.438
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	27.150	18.100	18.100
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-
Totale bezoldiging	10744	7.438	7.438
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016			
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	8.824	6.838	6.838
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
Totale bezoldiging 2016	8.824	6.838	6.838

bedragen x € 1	Prof. Dr. A.F. Cohen	G.P. van der Goor	J. van Breda-Vriesman
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31-12
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 7.438	€ 7.438	€ 7.438
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	18.100	18.100	18.100
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-
Totale bezoldiging	7.438	7.438	7.438
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016			
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	17/5 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	6.838	4.273	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
Totale bezoldiging 2016	6.838	4.273	-

5.1.11 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2017
(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-17 €	31-dec-16 €
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	0	0
Materiële vaste activa	2	16.890.453	18.366.358
Financiële vaste activa	3	1.055.637	879.313
Totaal vaste activa		<u>17.946.090</u>	<u>19.245.671</u>
Vlottende activa			
Vorraden	4	392.833	415.161
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	2.593.179	2.123.380
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	6	0	0
Debiteuren en overige vorderingen	7	6.381.520	6.317.510
Effecten	8	0	0
Liquide middelen	9	5.071.694	4.807.298
Totaal vlottende activa		<u>14.439.226</u>	<u>13.663.349</u>
Totaal activa		<u><u>32.385.317</u></u>	<u><u>32.909.020</u></u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	10	45	45
Bestemmingsreserves		542.567	576.886
Algemene en overige reserves		11.347.073	10.417.232
Totaal eigen vermogen		<u>11.889.685</u>	<u>10.994.163</u>
Vorzieningen	11	2.191.325	2.135.901
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	12	8.825.000	9.900.000
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Schulden uit hoofde van financieringoverschot	6	0	0
Overige kortlopende schulden	13	9.479.307	9.878.956
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		<u>9.479.307</u>	<u>9.878.956</u>
Totaal passiva		<u><u>32.385.317</u></u>	<u><u>32.909.020</u></u>

5.1.12 ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2017

	<u>Ref.</u>	<u>2017</u> €	<u>2016</u> €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties	16	46.733.787	46.664.993
Subsidies	17	4.917.377	4.697.920
Overige bedrijfsopbrengsten	18	1.782.170	1.920.855
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>53.433.334</u>	<u>53.283.768</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	19	23.554.396	23.801.236
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	20	2.659.427	2.626.029
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	21	0	0
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	22	9.212.041	9.220.339
Overige bedrijfskosten	23	16.891.254	16.870.835
Som der bedrijfslasten		<u>52.317.118</u>	<u>52.518.439</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		1.116.216	765.329
Financiële baten en lasten	24	-220.694	45.458
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>895.522</u></u>	<u><u>810.787</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2017</u> €	<u>2016</u> €
Toevoeging/(onttrekking):			
Algemene reserves		929.841	841.245
Bestemmingsreserve wetenschappelijk onderzoek		-34.319	-30.458
		<u><u>895.522</u></u>	<u><u>810.787</u></u>

5.1.13 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING ENKELVOUDIGE JAARREKENING

5.1.13.1 Algemeen

Voor een toelichting op de specificaties van de enkelvoudige balans en resultatenrekening wordt verwezen naar de toelichtingen bij de geconsolideerde balans en resultatenrekening.

5.1.13.2 Afwijkingen in waarderingsgrondslagen enkelvoudige jaarrekening

Er zijn geen afwijkingen van de waarderingsgrondslagen in de enkelvoudige jaarrekening ten opzichte van de geconsolideerde jaarrekening. Derhalve wordt verwezen naar de geconsolideerde jaarrekening.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

Voor zover posten uit de enkelvoudige balans niet afwijken van de geconsolideerde balans zijn deze hierna niet nader toegelicht en wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans.

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

Toelichting:

Stichting Het Oogziekenhuis Rotterdam bezit geen immateriële vaste activa.

2. Materiële vaste activa

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Bedrijfsgebouwen en terreinen	12.911.177	14.182.451
Medische inventaris	2.290.782	2.381.079
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	1.688.494	1.802.828
Totaal materiële vaste activa	<u>16.890.453</u>	<u>18.366.358</u>
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>		
	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	18.366.358	18.730.983
Bij: investeringen	1.183.522	2.261.404
Af: afschrijvingen	2.659.427	2.626.029
Boekwaarde per 31 december	<u>16.890.453</u>	<u>18.366.358</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.16.

Het Oogziekenhuis Rotterdam heeft over alle vaste activa het economisch eigendom.

Het bestuur is van mening dat er geen aanleiding is voor een bijzondere waardevermindering van het huidige onroerend goed en de overige materiële vast activa. Dit standpunt is gebaseerd op de positieve liquiditeitspositie en tijdigere facturatie zorgverzekeraars. Er is geen leegstand.

De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 5.1.18.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	976.573	796.836
Overige deelnemingen	26.000	26.000
Overige vorderingen	53.064	56.477
Totaal financiële vaste activa	<u>1.055.637</u>	<u>879.313</u>

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	2017	2016
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	879.313	535.716
Resultaat deelnemingen	145.348	443.182
Aflossing leningen	0	-25.000
(Terugname) waardeverminderingen	0	-71.172
Amortisatie (dis)agio	-3.413	-3.413
Negatieve deelneming	34.389	0
Boekwaarde per 31 december	<u>1.055.637</u>	<u>879.313</u>

Toelichting:

De overige deelnemingen betreft de participatie in het eigen vermogen van MediRisk B.V. Deze participatie omvat 26 aandelen van € 1.000. Uit voorzichtigheidsoverwegingen wordt het agio niet gewaardeerd. Het agio bedraagt per 31 december 2017 € 80.863 (31 december 2016 € 80.863).

Onder de overige vorderingen is een bedrag van € 66.544 opgenomen aan disagio, betaald bij langlopende lening NWB € 6,5 miljoen. Dit bedrag zal in 20 jaar, gelijk aan de looptijd van de lening, vrijvallen. Het saldo per 31 december 2017 bedraagt € 53.064. Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.17.

Van de vorderingen op de financiële vaste activa heeft een totaalbedrag van € 3.413 een looptijd korter dan 1 jaar.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
				€	€
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
Oogziekenhuis Focuskliniek BV te Rotterdam	Oogkliniek voor niet verzekerde zorg	18.000	100%	480.488	138.186
Oogzorgnetwerk BV te Rotterdam	Samenwerkingsverband oogheekunde	18.000	100%	455.597	74.472
Rotterdams Oogheekundig Instituut BV te Rotterdam	Wetenschappelijk onderzoek op het gebied van de oogheekunde	18.000	100%	40.488	22.737
Oogziekenhuis Research BV te Rotterdam	Contractresearch op gebied van de oogheekunde	18.000	100%	0	-90.047
Totaal deelnemingen		<u>72.000</u>		<u>976.573</u>	<u>145.348</u>

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

4. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Medische middelen	357.248	375.340
Overige voorraden	35.585	39.821
Totaal voorraden	<u>392.833</u>	<u>415.161</u>

Toelichting:

Op de voorraden is een voorziening voor incurantheid in aftrek gebracht van € 0 (vorig jaar € 0).
Op de voorraden is pandrecht gevestigd als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 5.1.18.

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten (DBBC's en overige trajecten)

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten vrij segment	5.372.625	5.265.826
Af: ontvangen voorschotten	2.779.446	3.142.446
Totaal onderhanden werk	<u>2.593.179</u>	<u>2.123.380</u>

De specificatie per categorie DBC's / DBC-zorgproducten is als volgt weer te geven:

Stroom DBC's / DBC-zorgproducten	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per 31-dec-17
	€	€	€
Zilveren Kruis	1.540.101	1.050.000	490.101
CZ	1.063.740	866.132	197.608
DSW	584.621	0	584.621
Menzis	346.929	232.000	114.929
Multizorg	321.465	0	321.465
Passanten	205.455	0	205.455
VGZ	1.310.314	631.314	679.000
Totaal (onderhanden werk)	<u>5.372.625</u>	<u>2.779.446</u>	<u>2.593.179</u>

Toelichting:

Het onderhanden werk is inclusief honorarium.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

6. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot

Toelichting:

Betreft de definitieve afwikkeling van het FB budget in 2015. Er zijn geen vorderingen en schulden meer.

7. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	4.091.477	3.189.918
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	0	341.174
Transitieregeling kapitaalslasten	1.052.292	1.224.000
Beschikbaarheidsbijdrage medische specialisten	-4.190	208.542
Vorderingen op groepsmaatschappijen	317.247	197.538
Belastingen en premies sociale verzekeringen	24.921	18.237
Vorderingen terzake pensioenen	16.202	0
Waarborgsommen	37.390	47.975
Nog te ontvangen subsidies	131.817	0
Vooruitbetaalde bedragen	268.902	467.691
Nog te ontvangen bedragen	445.462	622.435
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<u>6.381.520</u>	<u>6.317.510</u>

Toelichting:

De voorziening die in aftrek op de vorderingen is gebracht, bedraagt € 178.653 (2016: € 220.146).

De nog te factureren positie is negatief per 31 december 2017 vanwege terugbetalingen contractoverschrijdingen.

De overige vorderingen benaderen de reële waarde en hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

Op de vorderingen is pandrecht verstrekt als zekerheid voor de lening en kredietfaciliteit bij de ABN-AMRO Bank N.V.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

8. Effecten

Toelichting:
Stichting Het Oogziekenhuis Rotterdam bezit geen effecten.

9. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Bankrekeningen	5.068.737	4.805.573
Kassen	2.804	1.572
Deposito's	153	153
Totaal liquide middelen	<u>5.071.694</u>	<u>4.807.298</u>

Toelichting:
De liquide middelen staan ter vrije beschikking.
Bij de ABN-AMRO bank is een kredietfaciliteit afgesloten van € 5 miljoen. De rente bedraagt de 1 maands EURIBOR plus 1,2%.
Deze faciliteit is verstrekt aan het gehele Oogziekenhuis-concern. Tussen de verschillende rekening-courant en spaarrekeningen binnen het concern is saldocompensatie van toepassing.
Als zekerheden zijn verstrekt:
- pandrecht bedrijfsinventaris;
- pandrecht vorderingen;
- pandrecht op de goederen;
- pandrecht op vorderingen uit hoofde van regres en subrogatie in het kader van hoofdelijkheid.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

10. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Kapitaal	45	45
Bestemmingsreserves	542.567	576.886
Algemene reserves	<u>11.347.073</u>	<u>10.417.232</u>
Totaal groepsvermogen	<u>11.889.685</u>	<u>10.994.163</u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	45	0	0	45
Totaal kapitaal	<u>45</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>45</u>

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Wetenschappelijk onderzoek	576.886	-34.319	0	542.567
Totaal bestemmingsreserves	<u>576.886</u>	<u>-34.319</u>	<u>0</u>	<u>542.567</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Algemene reserves	10.417.232	929.841	0	11.347.073
Totaal algemene en overige reserves	<u>10.417.232</u>	<u>929.841</u>	<u>0</u>	<u>11.347.073</u>

Toelichting:

Het geconsolideerd eigen vermogen en het resultaat 2017 zijn gelijk aan het enkelvoudige eigen vermogen en resultaat 2017.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

11. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-17	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-17
	€	€	€	€	€
Voorziening aanspraken jubilea	128.592	42.134	58.567	0	112.159
Voorziening groot onderhoud	870.865	421.167	304.975	0	987.057
Voorziening langdurig arbeidsongeschikt	390.926	198.942	176.964	0	412.904
Voorziening aanspraken PLB	745.518	0	0	100.702	644.816
Voorziening negatieve deelneming	0	34.389	0	0	34.389
Totaal voorzieningen	<u>2.135.901</u>	<u>662.243</u>	<u>540.506</u>	<u>100.702</u>	<u>2.191.325</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-17
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	921.356
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	1.269.969
hiervan > 5 jaar	479.336

Toelichting per categorie voorziening:

Bij de voorziening langdurig arbeidsongeschikt is rekening gehouden met eventuele transitievergoedingen.

De voorziening groot onderhoud wordt gevormd op basis van het lange termijn huisvestingsplan.

12. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

<i>De specificatie is als volgt:</i>	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Schulden aan banken	8.825.000	9.900.000
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>8.825.000</u>	<u>9.900.000</u>

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	2017	2016
	€	€
Stand per 1 januari	10.875.000	12.050.000
Bij: nieuwe leningen	0	0
Af: aflossingen	975.000	1.175.000
Stand per 31 december	<u>9.900.000</u>	<u>10.875.000</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	1.075.000	975.000
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>8.825.000</u>	<u>9.900.000</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	1.075.000	975.000
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	8.825.000	9.900.000
hiervan > 5 jaar	4.525.000	5.600.000

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting:

De leningen bij de Nederlandse Waterschapsbank N.V. bedragen per 31 december 2017 €7.800.000. De leningen staan onder garantie van Stichting Waarborgfonds Zorgsector.

De lening bij de ABN-AMRO Bank N.V. bedraagt per 31 december 2017 € 2.100.000.

De verstrekte zekerheden luiden als volgt:

- hypothecaire zekerheid op bedrijfsgebouwen en -terreinen;
- pandrecht bedrijfsinventaris;
- pandrecht vorderingen;
- pandrecht op de goederen;
- pandrecht op vorderingen uit hoofde van regres en subrogratie in het kader van hoofdelijkheid.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

13. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Crediteuren	1.539.407	2.702.699
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	1.075.000	975.000
Honorarium vrijgevestigde medisch specialisten	1.807.732	1.549.772
Belastingen en premies sociale verzekeringen	24.776	6.614
Schulden terzake pensioenen	0	93.573
Nog te betalen salarissen	98.442	76.667
Vakantiegeld	770.022	754.368
Vakantiedagen en Persoonlijk Levensfase Budget	2.305.795	2.163.153
Nog te besteden subsidies	7.121	31.254
Overige schulden	1.851.012	1.525.856
Totaal overige kortlopende schulden	<u>9.479.307</u>	<u>9.878.956</u>

Toelichting:

Bij de ABN-AMRO bank is een kredietfaciliteit afgesloten van € 5 miljoen. De rente bedraagt de 1 maands EURIBOR plus 1,2%.

Deze faciliteit is verstrekt aan het gehele Oogziekenhuis-concern. Tussen de verschillende rekening-courant en spaarrekeningen binnen het concern is saldocompensatie van toepassing.

Als zekerheden zijn verstrekt:

- pandrecht bedrijfsinventaris;
- pandrecht vorderingen;
- pandrecht op de goederen;
- pandrecht op vorderingen uit hoofde van regres en subrogratie in het kader van hoofdelijkheid.

14. Financiële instrumenten

Algemeen

De instelling maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

De instelling handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor circa 75% geconcentreerd bij drie grote verzekeraars. Het maximale bedrag aan kredietrisico bedraagt EUR 189,000. Voor de kredietrisico's inzake de vorderingen op deelnemingen en de overige vorderingen wordt verwezen naar de debiteuren en overige vorderingen.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

15. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Toelichting:

Huurverplichtingen

Het jaarlijks bedrag van met derden aangegane huurverplichtingen van onroerende zaken bedraagt voor het komende jaar € 585.296. Het betreft een contract met onbeperkte looptijd, opzegbaar met inachtneming van een opzegtermijn van 2 jaar. De huur wordt jaarlijks met 2% geïndexeerd.

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren en zorgverzekeraars op de gedeclareerde zorgprestaties kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn vooralsnog onzeker en daarom zijn er hiervoor geen verplichtingen opgenomen in de balans.

Overige verplichting

De voorraadwaarde bij Hospital Logistics, ingekocht voor het Oogziekenhuis bedraagt per 31 december 2017 € 199.248 (31 december 2017 € 253.000). Stichting Het Oogziekenhuis Rotterdam heeft een afnameverplichting.

Met een leverancier is een verplichting aangegaan voor de aanschaf van medische apparatuur groot € 189.365 per 31 december 2017

Afgegeven garanties

Afgegeven garanties bedragen € 59.000.

Aansprakelijkheid bij een fiscale eenheid

Het Oogziekenhuis Rotterdam vormt een fiscale eenheid voor de BTW. Op grond van de standaardvoorwaarden zijn de vennootschap en de met haar gevoegde dochteronderneming ieder hoofdelijk aansprakelijk voor ter zake door de combinatie verschuldigde belasting.

Mogelijke rechten of verplichtingen in het kader van de niet in de balans opgenomen regelingen

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Voor 2017 is het mbi-omzetplafond door de NZa vastgesteld op EUR 21.649,7 miljoen (prijsniveau 2016).

Bij het opstellen van de jaarrekening 2017 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2017. Stichting Oogziekenhuis Rotterdam is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2017.

5.1.15 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT IMMATERIELE VASTE ACTIVA

Stichting Het Oogziekenhuis Rotterdam bezit geen immateriële vaste activa

5.1.16 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Medische inventaris	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Totaal
	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2017				
- aanschafwaarde	26.915.837	4.540.855	4.498.821	35.955.513
- cumulatieve afschrijvingen	12.733.386	2.159.776	2.695.993	17.589.155
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>14.182.451</u>	<u>2.381.079</u>	<u>1.802.828</u>	<u>18.366.358</u>
Mutaties in het boekjaar				
- investeringen	-86.911	832.846	437.587	1.183.522
- afschrijvingen	1.184.363	923.143	551.921	2.659.427
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-1.271.274</u>	<u>-90.297</u>	<u>-114.334</u>	<u>-1.475.905</u>
Stand per 31 december 2017				
- aanschafwaarde	26.828.926	5.373.701	4.936.408	37.139.035
- cumulatieve afschrijvingen	13.917.749	3.082.919	3.247.914	20.248.581
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>12.911.177</u>	<u>2.290.782</u>	<u>1.688.494</u>	<u>16.890.453</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0-10%	20,0%	10-33%	

5.1.17 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT FINANCIELE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen in	Overige deelnemingen €	Overige vorderingen €	Totaal financiële vaste activa €
Boekwaarde per 1 januari 2017	796.836	26.000	56.477	879.313
Resultaat deelnemingen	145.348	0	0	145.348
Aflossing leningen	0	0	0	0
(Terugname) waardeverminderingen	0	0	0	0
Amortisatie (dis)agio	0	0	-3.413	-3.413
Negatieve deelneming	34.389	0	0	34.389
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>976.573</u>	<u>26.000</u>	<u>53.064</u>	<u>1.055.637</u>

5.1.18 Overzicht langlopende schulden ultimo 2017 (enkelvoudig)

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Werk- lijke- rente	Restschuld 31 december 2016	Nieuwe leningen in 2017	Aflossing in 2017	Restschuld 31 december 2017	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2017	Afloss- sings- wijze	Aflossing 2018	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
NWB	8-11-2004	4.000.000	20	onderhands	4,40%	2.900.000	-	300.000	2.600.000	600.000	7	Aflossings vrij tot juli 2014, daarna lineair	400.000	Wfz
NWB	12-7-2013	6.500.000	20	onderhands	2,785%	5.525.000	-	325.000	5.200.000	3.575.000	16	Aflossings vrij tot juli 2014, daarna lineair	325.000	Wfz
ABN AMRO	1-10-2013	3.500.000	10	onderhands	3,35%	2.450.000	-	350.000	2.100.000	350.000	6	Aflossings vrij tot 1 januari 2014, daarna lineair	350.000	hypotheekrecht en pandrecht
Totaal						10.875.000		975.000	9.900.000	4.525.000			1.075.000	

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

5.1.19.1 GESEGMENTEERDE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2017

SEGMENT 1 Ziekenhuis

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties	43.547.388	43.614.415
Subsidies	4.460.072	4.697.920
Overige bedrijfsopbrengsten	1.732.738	1.971.612
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>49.740.198</u>	<u>50.283.947</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	20.202.186	21.092.380
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	2.659.427	2.623.932
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	0	0
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	9.212.041	9.220.339
Overige bedrijfskosten	16.755.045	16.784.274
Som der bedrijfslasten	<u>48.828.699</u>	<u>49.720.925</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	911.499	563.022
Financiële baten en lasten	-366.041	-394.988
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>545.458</u></u>	<u><u>168.034</u></u>
RESULTAATBESTEMMING		
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):		
Algemene reserves	579.777	198.492
Bestemmingsreserve wetenschappelijk onderzoek	-34.319	-30.458
	<u><u>545.458</u></u>	<u><u>168.034</u></u>

5.1.19.1 GESEGMENTEERDE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2017

SEGMENT 2 Overige activiteiten

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties	3.186.399	3.050.578
Subsidies	0	0
Overige bedrijfsopbrengsten	149.432	-50.757
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>3.335.831</u>	<u>2.999.821</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	3.034.906	2.708.856
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	0	2.097
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	0	0
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	0	0
Overige bedrijfskosten	96.209	86.561
Som der bedrijfslasten	<u>3.131.115</u>	<u>2.797.514</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	204.716	202.307
Financiële baten en lasten	145.348	440.446
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>350.064</u></u>	<u><u>642.753</u></u>
RESULTAATBESTEMMING		
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):		
Algemene reserves	350.064	642.753
Bestemmingsreserve wetenschappelijk onderzoek	0	0
	<u>350.064</u>	<u>642.753</u>

5.1.19.2 AANSLUITING TOTAAL RESULTAAT MET RESULTAAT SEGMENTEN

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Resultaat volgens gesegmenteerde resultatenrekeningen (enkelvoudig):		
SEGMENT 1 Ziekenhuis	545.458	168.034
SEGMENT 2 Overige activiteiten	350.064	642.753
	<u>895.522</u>	<u>810.787</u>
Resultaat volgens enkelvoudige resultatenrekening	<u>895.522</u>	<u>810.787</u>

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

BATEN

16. Opbrengsten zorgprestaties

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	43.490.248	43.520.371
Opbrengsten Ministerie van Veiligheid en Justitie (forensische zorg; exclusief subsidies)	0	0
Beschikbaarheidsbijdragen Zorg (exclusief Opleidingen)	0	0
Overige zorgprestaties	3.243.539	3.144.622
Totaal	<u>46.733.787</u>	<u>46.664.993</u>

Toelichting:

De opbrengsten zorgverzekeringswet zijn inclusief de honorariumopbrengst medisch specialisten.

17. Subsidies

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	473.662	537.542
Overige Rijkssubsidies	946.000	946.000
Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen	3.430.754	3.139.403
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	66.961	74.975
Totaal	<u>4.917.377</u>	<u>4.697.920</u>

Toelichting:

Onder Overige Rijkssubsidies is de subsidie voor het Experiment TopZorg opgenomen. Dit betreft een voor vier jaar toegekende subsidie voor het financieren en aantoonbaar maken van topreferente functie van Het Oogziekenhuis Rotterdam. De subsidie eindigt per 1 augustus 2018.

18. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Doorberekende personeelskosten	924.986	1.000.763
Huur	476.965	605.796
Doorberekende materiële kosten	206.524	266.165
Giften	26.615	12.190
Overige bedrijfsopbrengsten	147.080	35.941
Totaal	<u>1.782.170</u>	<u>1.920.855</u>

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

19. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Lonen en salarissen	16.865.038	16.724.643
Sociale lasten	2.889.959	2.884.034
Pensioenpremies	1.435.877	1.452.250
Andere personeelskosten:		
Werving en Selectie	48.783	7.237
Scholing en Vorming	452.766	365.973
Dienstkleding	148.177	144.554
Kosten Geneeskundig onderzoek	79.650	62.581
Reiskostenvergoeding woon-werk	234.489	239.147
Vergoedingen aan personeel	67.117	62.935
Reservering verlofuren en Persoonlijk Levensfase Budget	64.813	197.013
Overige personeelskosten	160.059	322.213
Subtotaal	<u>22.446.728</u>	<u>22.462.580</u>
Personeel niet in loondienst	1.107.668	1.338.656
	<u>23.554.396</u>	<u>23.801.236</u>
Totaal personeelskosten		
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Ziekenhuis	347	353
Overige activiteiten	49	50
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>396</u>	<u>403</u>
Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	0	0

20. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	2.659.427	2.626.029
Totaal afschrijvingen	<u>2.659.427</u>	<u>2.626.029</u>

21. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Toelichting:

Er zijn geen bijzondere waarderverminderingen.

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

22. Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Honorarium medische specialisten	9.212.041	9.220.339
Totaal	<u>9.212.041</u>	<u>9.220.339</u>

23. Overige bedrijfskosten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	1.080.997	1.123.168
Algemene kosten	3.532.724	2.878.581
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	10.701.891	11.396.878
Onderhoud en energiekosten:		
- Onderhoud	97.036	-43.729
- Energiekosten gas	33.209	32.127
- Energiekosten stroom	351.850	385.448
- Energie transport en overig	187.333	174.699
Subtotaal	<u>669.428</u>	<u>548.545</u>
Huur	583.094	792.089
Dotaties en vrijval voorzieningen	319.253	98.221
Overige bedrijfskosten	3.867	33.353
Totaal overige bedrijfskosten	<u>16.891.254</u>	<u>16.870.835</u>

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

24. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Rentebaten	0	11.430
Ontvangen dividenden	0	0
Resultaat deelnemingen	145.348	443.182
Waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten	0	0
Overige opbrengsten financiële vaste activa en effecten	<u>0</u>	<u>0</u>
Subtotaal financiële baten	145.348	454.612
Rentelasten	-366.042	-409.154
Resultaat deelnemingen	0	0
Waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten	0	0
Overige financiële lasten	<u>0</u>	<u>0</u>
Subtotaal financiële lasten	-366.042	-409.154
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>-220.694</u></u>	<u><u>45.458</u></u>

25. Bijzondere posten in het resultaat

Toelichting:

Er zijn geen bijzondere posten.

5.1.20 VASTSTELLING EN GOEDKEURING

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De Raad van Bestuur van Stichting Oogziekenhuis Rotterdam heeft de jaarrekening 2017 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 22 mei 2018.

De Raad van Toezicht van de Stichting Oogziekenhuis Rotterdam heeft de jaarrekening 2017 goedgekeurd in de vergadering van 22 mei 2018.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 5.1.2.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die hier vermelding behoeven.

Ondertekening door bestuurders en toezichhouders

N.H. Klay (voorzitter RvB)

Drs. S.J. van der Goot (voorzitter RvT)

Mr. I. Dezentje Hamming-Bluemink

Drs. C.H. Baar-Poort

Prof. Dr. A.F. Cohen

G.P. van der Goor

J. van Breda-Vriesman

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

De stichting beoogt een algemeen nut beogende instelling te zijn en beoogt derhalve niet het maken van winst.

Eventuele jaarwinst of liquidatiewinst kunnen uitsluitend worden aangewend ten bate van een op grond van artikel 5, eerste lid, onderdeel c, van de Wet Vpb 1969 vrijgesteld lichaam of een algemeen maatschappelijk belang (artikel 4 UB Vpb 1971).

5.2.2 Nevenvestigingen

Stichting Oogziekenhuis Rotterdam heeft de volgende nevenvestigingen:

- St.Oogziekenhuis Rotterdam, locatie Reinier de Graaf Groep te Delft
- St.Oogziekenhuis Rotterdam, locatie IJsselland Ziekenhuis te Capelle aan den IJssel
- St.Oogziekenhuis Rotterdam, locatie Sint Franciskus Gasthuis te Rotterdam
- St.Oogziekenhuis Rotterdam, locatie Havenziekenhuis te Rotterdam

5.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant